

OSOBNÉ FINANCIE POD KONTROLOU

Strategická príručka
na prácu s vašimi
osobnými financiami

MICHAL HUDEC

Pod'akovanie

Za napísanie tohto e-booku by som sa chcel poďakovať Michalovi Kopeckému, ktorý ma svojim mentoringom a kurzom inšpiroval a naviedol k jeho napísaniu.

Úvod

Bol piatok večer a ja som sa pozeral do peňaženky, koľko peňazí v nej mám. Bola tam jedna desaťeurovka a nejaké drobné v minciach. Povedzme si úprimne, na dnešnú dobu nič moc. Bolo to týždeň pred výplatom a určite mi dáte za pravdu, že väčšinou každý týždeň pred výplatom býva z pohľadu financií dosť náročný. V peňaženke minimum peňazí a na bankovom účte ešte menej. Človek je rád, keď na bankovom účte nie je v mínuse.

Čo keby som vám ale povedal, že to tak nemusí byť? Že je tu systém, ako sa dá správne hospodáriť s peniazmi bez toho, aby sa vám navýšil príjem? Že sa vám to zdá ako utópia, že je to nemožné? Úprimne, tiež som bol toho istého názoru, pokiaľ som sa týmto systémom nezačal riadiť aj ja. Od tej chvíle sa môj život po finančnej stránke radikálne zlepšil.

Už som nemusel počítat' každé jedno euro v peňaženke. Už som sa nemusel stresovať, že mi nevyjde na jedlo, pokiaľ mi pípne na účet výplata za ďalší mesiac. Tento systém obsahuje niekoľko v princípe jednoduchých krokov, ktoré keď budete dodržiavať, tak sa vaša finančná situácia na 100% zlepší.

ISBN PDF : 978-80-570-4109-2

ISBN EPUB : 978-80-570-4110-8

ISBN MOBI : 978-80-570-4111-5

Obsah

Omámení dnešnou dobou	2
Doba, ktorú si človek nevyberie	3
Ste priemerom piatich ľudí, s ktorými sa stretávate	5
Budovanie návyku	7
Štyri stupne spôsobilosti	10
Prehľad o vašich výdavkoch	12
Prerozdelenie vašich výdavkov	19
Zníženie vašich výdavkov	28
Zbavenie sa dlhov	48
Vytvorenie si finančnej rezervy	58
Zvýšenie príjmu	63
Investovanie	71
Minimalizmus	99
Záver	105

Omámení dnešnou dobou

Tak, ako ja, aj vy žijete v konzumnej spoločnosti, kde sa nám z každej strany ľudia a korporácie pokúšajú predat' svoj produkt alebo službu. A povedzme si úprimne, dosť často úspešne. Už podvedome sme nastavení, vďaka reklamám z televízie, sociálnych sietí a príspevkov influencerov, sme už podvedome nastavení na to, aby sme míňali peniaze za produkty, ktoré v podstate nepotrebujeme. Zoberme si také mobilné telefóny, zoberme si napríklad taký iPhone. Máme najnovší iPhone, za ktorý sme dali celú svoju výplatu. V mnohých prípadoch aj viac ako len jednu výplatu. Prvé dni sme s ním šťastní, no potom ho začneme brať ako samozrejmosť a už nám ani neprináša takú veľkú radosť ako zo začiatku. No a čo sa potom stane? Uvidíte reklamy na nový iPhone, ktorý už zanedlho príde na trh a bude sa dať kúpiť. Možno bude mať pár nových funkcií, trochu odlišný dizajn ako váš aktuálny iPhone, ale v podstate sa až toľko nelíši od vášho aktuálneho telefónu. A čo začnete robiť vy? Už si predstavujete, ako máte svoj nový iPhone, začnete rozmýšľať, kde naň zoberiete peniaze. Či si začnete už teraz odkladať z výplaty, alebo to necháte tak a zmierite sa s tým, že nový iPhone si zoberiete na splátky. Ale povedzme si úprimne, koľko z tých nových funkcií na novom telefóne reálne využijete? Koľko funkcií reálne využivate na aktuálnom telefóne, aj napriek tomu, že ste za ten telefón dali jednu celú výplatu (a možno aj viac ako jednu výplatu)?

Veľa ľudí, hlavne mladšie ročníky, je nastavených tak, že všetko, čo zarobia v daný mesiac, v daný mesiac aj minú. Nerozmýšľajú nad svojou budúcnosťou, chcú žiť a míňať svoje peniaze teraz. Ved' keď sa tvrdo narobili vo svojich zamestnaniach, aby peniaze získali, prečo si za to niečo nedopriať, však?

Verte mi, na jednej strane to chápem, treba si užívať život. Koniec koncov, život máme len jeden a treba ho žiť naplno. Ale na druhej strane netreba to preháňať a treba žiť v rámci svojich finančných možností. Pokiaľ zarábam povedzme 700 eur v čistom, tak si predsa nebudem kupovať auto za 50 000 eur len preto, aby som sa ukázal pred svojimi kamarátmi, na akom super aute jazdím a aké super auto si môžem „dovoliť“. Slovíčko dovoliť som dal do úvodzoviek schválne. Pretože áno, človek, ktorý zarába 700 eur mesačne v čistom, si môže takéto auto dovoliť, ale len v prípade, že si na auto požičia

a niekoľko rokov bude splácať pôžičku na auto podstatnou časťou svojej výplaty. A potom sa dostáva do situácie, kedy mu z výplaty ostane nedostatočná časť nato, aby si mohol dovoliť bežné veci ako jedlo alebo prípadný nájom. A zrazu sa dostane do situácie, že musí prepočítavať nie že každé euro, ale každý cent, aby nejako vydržal do ďalšej výplaty. A čo sa stane, keď takémuto človeku pípne na účet výplata za ďalší mesiac? Opäť zaplatí splátku za svoje drahé auto a opäť sa dostáva do začarovaného kruhu, kedy mu z výplaty veľa neostane, a opäť prepočítava každý jeden cent. A v tomto bludnom kruhu sa človek točí stále dookola.

Ale to sa tu nerozprávame o takých veľkých finančných záväzkoch, ako je auto (prípadne byt, ktorý je nad naše finančné možnosti). Kludne sa môže jednať o finančne menšie položky, ale stále dosť nákladné. Zoberme si ako príklad mobilný telefón, o ktorom som sa už zmienil. Stojí vás minimálne jednu celú výplatu, ak nie viac. K tomu si zoberme takú televíziu. Predsa každý v dnešnej dobe pozerá televíziu. Tak prečo si kupovať nejakú lacnú s malou uhlopriečkou a bez dodatočných funkcií, však? Kúpime si televíziu s poriadne veľkou uhlopriečkou, so všetkými funkciami, ktoré dnešné televízie ponúkajú (aj keď ich reálne nevyužijeme, ale tak treba sa pochváliť kamarátom a známym, akú super telku som si kúpil však ☺). K tak super televízii si kúpim aj poriadne audio. A takto by som sa mohol rozpisovať ešte minimálne na jednu, stranu ale myslím, že pointu ste pochopili ☺.

Doba, ktorú si človek nevyberie

A teraz trochu na inú tému. V decembri 2019 sa začali objavovať správy, že v Čínskom meste Wu-chan sa začal šíriť vírus, ktorý postihuje dýchací systém a je ťažké ho liečiť. V roku 2020 sa začal šíriť do celého sveta a v marci 2020 sa tento vírus ocitol aj u nás na Slovensku. Tento vírus poznáme ako koronavírus. Prečo píšem o tomto víruse, keď tento e-book je zameraný na vaše osobné financie? Úprimne, z veľmi jednoduchého dôvodu. Pretože sme sa vďaka tomuto vírusu ocitli v situácii, kedy začali platiť rôzne obmedzenia, ktoré zapríčinili zatvorenie niektorých prevádzok, a tým pádom niektorým ľuďom vypadol finančný príjem, na ktorý boli dovtedy zvyknutí, a ktorý brali ako samozrejmosť. Samozrejme, ľudia firmy prepúšťali aj pred týmto vírusom, takže ľudia prišli o svoj príjem po

dobu, pokiaľ si nenašli inú prácu. Ale vďaka tejto situácii s COVID-19 sa zo dňa na deň ocitol bez práce, a tým pádom bez príjmu, oveľa väčší počet ľudí ako doteraz.

Vláda začala zavádzať tvrdé opatrenia v snahe zamedziť šíreniu vírusu, ako napríklad COVID automat, ktorý udával, aké obmedzenia platia v jednotlivých okresoch vzhľadom na počet nakazených ľudí. Čím viac nakazených, tým tvrdšie opatrenia, medzi ktoré patrili napríklad:

- obmedzenie pohybu,
- zatvorenie prevádzok,
- nosenie respirátorov alebo rúšok v interiéri a exteriéri,
- zákaz cestovania,
- povinné testovanie.

Keď sa zameriame na zatvorenie prevádzok (reštaurácie, bary, fitness centrá...), tak ľudia v týchto zamestnaniach prišli o príjem. A teraz čo sa dialo v prípade výpadku príjmu? Mali vytvorenú rezervu? Mali z čoho splácať svoje hypotéky, spotrebné úvery, prípadne splátky za svoj mobil, televíziu, auto a podobne? Vo väčšine prípadov nie. A ako riešiť takúto situáciu? Napríklad požičať si peniaze, v ideálnom prípade od rodiny, ktorá vám požičia bez úroku. V tom horšom prípade sa ešte viac zadlžiť cez banku alebo iné inštitúcie, ktoré sú ochotné vám ponúknuť peniaze na pôžičku. Banky poskytovali odloženie splátok hypotéky alebo úveru, ale len na určitú dobu. Takže sa jednalo len o dočasné riešenie a väčšina ľudí (aspoň z tých, čo som poznal a opýtal sa ich) ušetrené peniaze za splátku hypotéky utratili na nepodstatné veci, ktoré k životu nutne nepotrebovali.

Samozrejme, dá sa to riešiť aj iným spôsobom, bez toho, aby ste si požičiavali peniaze a aby ste nežili od výplaty k výplate. No a tu sa dostávame k pointe tohto e-booku, kde sa dozviete ako správne narábať s vašimi peniazmi a ako sa pripraviť na prípadnú situáciu, kedy sa vám príjem zníži alebo dokonca úplne vypadne na pár mesiacov.

Ste priemerom piatich ľudí, s ktorými sa stretávate

Teraz sa isto pýtate a pozeráte sa na nadpis tejto kapitoly, čo to má, k*rva, spoločné s finančnou slobodou. Prosím, nechajte ma to vysvetliť. Všetko to začína v podvedomí myšlienkami, ktoré mátea vecami, na ktoré myslíte. Denne nám mysl'ou prebehne 60 až 70 000 myšlienok. Schválne sa teraz zamyslite, koľko z tých myšlienok je pozitívnych a koľko z nich je negatívnych.

Hovorí sa, že telo sa vám odvd'ačí, pokiaľ ho budete krmieť zdravými potravinami. Rovnakotak je to ale aj s našou mysl'ou. Čím ju budeme krmieť, také myšlienky nám bude dávať. Ak sa budeme obklopovať negatívnymi informáciami a ľuďmi, tak sa potom nemôžeme diviť, že v nás prevládajú skôr negatívne ako pozitívne myšlienky. A tu sa dostávame k nadpisu tejto kapitoly: *Ste priemerom piatich ľudí, s ktorými sa stretávate*.

Schválne sa zamyslite, s ktorými ľuďmi sa stretávate a o čom sa bežne bavíte, aké témy preberáte. Nemusia to byť len vaši priatelia, kamaráti. Mám na mysli kolegov (pokiaľ ste zamestnaní), s ktorými trávite podstatnú časť svojho dňa. Na chvíľu prestaňte čítať a zamyslite sa, aké témy sa preberali na vašom pracovisku. Môžem sa s vami kl'udne staviť, že to boli témy ako politika, vysoké ceny potravín, vysoké ceny pohonných hmôt, služieb, slabého zárobku a podobne. Takže zhrnuté, podčiarknuté, samé negatívne témy, ktoré vo vás (či si to priznáte alebo nie) vyvolávajú hlavne negatívne pocity a myšlienky. Tak isto vaši kamaráti, s ktorými chodievate pravidelne von. Zamyslite sa, o akých témach sa väčšinu času rozprávate. Či sú to skôr negatívne alebo pozitívne témy.

Ja osobne sa snažím obmedziť kontakt s takýmito ľuďmi. Alebo aspoň zmeniť tému v prípade, že sa debatuje o niečom negatívnom, čo nemôžeme ovplyvniť (politická situácia, vysoké ceny služieb a tovaru a podobne).

Skúste najbližšie obmedziť kontakt s negatívnymi ľuďmi. Alebo aspoň nebyť súčasťou negatívnych rozhovorov (napríklad v práci, kde sa v kancelárii takýmto ľuďom nevyhnete). Ako riešenie môže byť nasadiť si slúchadla a počúvať hudbu alebo podcasty. Tak isto sa zoznamujte s úspešnými ľuďmi z vášho okolia, ktorí v živote niečo dokázali. Prestaňte sa na takýchto ľuďoch pozerat' so závišťou, prípadne s nenávišťou. Ale skôr sa na takýchto ľuďoch pozerajte ako na inšpiráciu. Akým spôsobom sa môžete dostať tam, kde sa dostali takíto úspešní ľudia? Berte ich ako inšpiráciu. Samozrejme, hovorí sa tu o ľuďoch, ktorí dosiahli úspech legálnou cestou. Nie že budete čerpať inšpiráciu v ľuďoch, ktorí niečo dosiahli kriminálnou aktivitou ☺.

A to sa tu nebudeme len o ľuďoch. Žijeme v dobe sociálnych sietí, na ktorých tiež trávim podstatnú časť dňa. A opäť sa skúste zamyslieť, čo tam na vás vyskakuje. Príspevky z bulvárnych plátkov, správy z domova alebo zo zahraničia, ktoré sa nesú skôr v negatívnom ako pozitívnom duchu (zvyšovanie cien, vojenské konflikty, násilie a vraždy). Čo tak zrušiť follow takýchto stránok a namiesto nich začať sledovať stránky o investovaní, pasívnych príjmoch, o tom, ako založiť svoj vlastný biznis a podobné stránky, ktoré sa nesú v pozitívnejšom duchu a dozviete sa z nich informácie, ktoré vám môžu zarobiť a zhodnotiť vaše peniaze.

Verte mi, že to stojí zato a budete sa nielen cítiť lepšie, ale môžete nájsť inšpiráciu na zlepšenie svojej finančnej situácie.

Budovanie návyku

Bez správnych návykov si finančnú situáciu rozhodne nezlepšíte, ale skôr zhoršíte. Čo tým chcem povedať? Skúste sa zamyslieť, kedy ste si kúpili nejakú drobnosť (nepotrebnú vec). Môže to byť na príklad tovar v akcii, ktorý ste si kúpili len vďaka tomu, že bol o niečo lacnejší, a to aj napriek tomu, že viete, že ho až tak k životu nepotrebuje. Jednoducho ste sa nechali uniesť akciovou cenou, ale už cestou domov z obchodu ste podvedome vedeli, že daný tovar v skutočnosti ani veľmi nepotrebuje.

A čo sa stane o pár dní neskôr? Opäť ste v obchode a kúpite ďalší tovar na základe akciovej ceny alebo len preto, že sa Vám v tej sekunde zapáčil, aj keď podvedome viete, že daný tovar vlastne ani nepotrebuje. A toto sa opakuje v podstate stále. Pýtate sa, prečo sa to stále opakovane deje? Je to preto, lebo v sebe máte návyk kupovať takéto veci a robiť veci na základe zakorenených návykov, ktoré ste sa naučili niekedy v minulosti. Na to, aby ste sa takýchto návykov zbavili, potrebujete popracovať na zmene návykov, ktoré sú pre vás nie veľmi prospešné a nahradiť ich novými, a pre vás lepšími návykmi. A o tejto zmene sa budeme baviť v tejto kapitole.

Čo to teda ten návyk je?

Je to opakovaním nadobudnutý sklon k istej činnosti.

V praxi to znamená to, čo je napísané v úvode tejto kapitoly (príklad s nepotrebným tovarom v akcii).

Ako sa preorientujeme z nesprávnych návykov na správne? Je to jednoduché. V prvom rade si musíme uvedomiť zlé návyky a nahradiť ich dobrými návykmi.

Takže krok číslo 1 je spísať si zlé návyky, ktoré máte, a ktoré chcete zmeniť. Môže to byť fajčenie, dlhé vyspávanie, prokrastinácia, kupovanie nepotrebných vecí, prejedanie sa sladkosťami a tak ďalej.

Zoznam zlých návykov:

- fajčenie,
- dlhé vyspávanie,
- prokrastinácia,
- kupovanie nepotrebných vecí,
- prejedanie sa sladkosťami.

Keď už budeme mať spísané všetky zlé návyky, vyberte z tohto zoznamu dva, ktoré začnete meniť ako prvé. Napríklad prestanem fajčiť a prestanem jesť sladkosti. Ideálne je, ak si vytvoríte tabuľku, kde si zapíšete nesprávne návyky (samozrejme môžete využívať kalendár, kde si budete značiť dané návyky alebo písať si ich na obyčajný papier a denne označovať ich splnenie)

Zlé návyky	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota	Nedeľa
Prestať fajčiť							
Nejesť sladkosti							

Do tabuľky potom budete značiť zelenou (pokiaľ ste úspešne eliminovali zlý návyk v daný deň) alebo červenou (pokiaľ ste úspešne neeliminovali zlý návyk v daný deň) farbou dané návyky. Môže to vyzerat' napr. takto:

Zlé návyky	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota	Nedeľa
Prestať fajčiť							
Nejesť sladkosti							

Samozrejme, nikto nie je dokonalý, preto sa na začiatku môže stať, že sa v tabuľke objaví aj červené políčko, kedy sa vám daný zlý návyk nepodarilo eliminovať. Netreba však prestávať, ale aj naďalej sa snažiť pracovať na svojich návykoch.

Ako ďalší krok bude do tabuľky pridať dobrý návyk. Preto ako prvé si spíšte dobré návyky, ktoré by ste chceli zaradiť do svojho života. Môže to byť

napríklad skoré vstávanie, meditácia, čítanie pozitívnych afirmácií, cvičenie a tak ďalej.

Zoznam dobrých návykov:

- skoré vstávanie,
- meditácia,
- čítanie pozitívnych afirmácií,
- cvičenie.

Opäť po spísaní dobrých návykov si vyberte dva, ktoré si pridáte do tabuľky.

Zlé návyky	Pondelok	Utorok	Streda	Štvrtok	Piatok	Sobota	Nedeľa
<i>Prestať fajčiť</i>							
<i>Nejesť sladkosti</i>							
Dobré návyky							
<i>Meditácia</i>							
<i>Cvičenie</i>							

Opäť sa môže stať, že v niektorý deň sa vám nepodarí dobrý návyk splniť, ale ako som písal predtým, nikto nie je dokonalý a netreba strácať nádej, a treba pokračovať v zmene návykov. Ako motiváciu môžete prehovoriť na zmenu návykov svojho partnera, prípadne známych alebo kolegov. Čím viac vás bude, tým väčšiu motiváciu budete mať zmeniť svoje návyky. Spravte si z toho súťaž, kto bude mať najviac zelených políčok a víťaz dostane odmenu, na akej sa dopredu dohodnete.

Odporúčam začať s menším množstvom návykov (ideálne 4 návyky, z toho 2 zlé a 2 dobré). Kludne môžete začať s jedným zlým a jedným dobrým návykom. Dôležité je, aby ste zmenu návykov dodržiavali pravidelne každý deň. Po mesiaci to budete robiť podvedome a budete to brať ako rutinu bez toho, aby ste nad danými návykmi premýšľali.

Táto kapitola vám nielen zmení život k lepšiemu vo viacerých oblastiach, ale veci, ktoré sa naučíte v tejto kapitole, budete potrebovať v neskorších kapitolách tohto e-booku, aby ste mali kontrolu nad svojimi osobnými financiami. Preto vám odporúčam zmeniť svoje zlé návyky na dobré návyky, aby ste si zvykli na tento systém.

Štyri stupne spôsobilosti

Táto kapitola je vysvetlením predchádzajúcej kapitoly o budovaní návyku. Existujú štyri stupne spôsobilosti, ktorými prechádzame pri učení sa nových vecí, alebo pri budovaní návykov:

1. Nevedomá nespôsobilosť
2. Vedomá nespôsobilosť
3. Vedomá spôsobilosť
4. Nevedomá spôsobilosť

Podme si tieto štyri stupne spôsobilosti vysvetliť na naučení sa šoférovania.

1. **Nevedomá nespôsobilosť**. V tomto stave sa nachádzame, keď ani nevieme, že vlastne niečo nevieme. V našom príklade o šoférovaní to znamená, že keď sme boli malé deti, tak sme ani nevedeli, že sú nejaké autá, ktoré je možné šoférovať.
2. **Vedomá nespôsobilosť**. Ako sme starší, začíname si uvedomovať, že sú tu nejaké autá a je ich možné aj šoférovať. Avšak zatiaľ nevieme ako. Nevieme, kedy stlačiť spojku, kedy brzdu a kedy plyn. Nevieme, ako radiť rýchlosti.
3. **Vedomá spôsobilosť**. V tejto fáze sa učíme, ako sa šoféruje. V drvivej väčšine prípadov v autoškole (prípadne nám to ukazuje otec na nejakom parkovisku). Učíme sa teóriu značiek, ako reagovať v rôznych dopravných situáciách. Teoreticky je nám vysvetlené, ako šoférovať auto. Nakoniec máme kondičné jazdy v meste a reálne šoférujeme auto podľa teoretických znalostí, ktoré nám boli vysvetlené v autoškole. Avšak stále musíme premýšľať, kedy stlačiť plyn, brzdu a spojku. Rozmýšľame, ako postupne uvoľniť spojkový pedál a zároveň stláčame plynový pedál (schválne si spomeňte, koľkokrát vám to nevyšlo, a motor sa vám vypol). Takže v tejto fáze už viete šoférovať, ale musíte vynaložiť veľké úsilie nato, aby ste šoférovať dokázali. Neustále myslíte nato, čo treba spraviť v danej sekunde.
4. **Nevedomá spôsobilosť**. V tejto fáze už máte odjazdené niekoľko tisíc kilometrov a šoférujete bez toho, aby ste nad tým premýšľali.